

TARİH: 6.1.87 Salı

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler: Yazan: Yav. ve Al. Spikerler: Nec. ve Mery.

1. Dindar öğrenciler, antidemokratik baskıları protesto için açlık grevine başladılar
2. Şults, 1988 yılı için Türkiye'ye yapılacak yardımın 913 milyon
3. dolar olarak istenmesinin kararlaştırıldığını açıkladı
4. Regan, 1 Ekimde başlayacak olan 1988 Mali Yılı bütçe tasarısını Kongreye sundu
5. Rijkov, uzayda barışçı işbirliğinin, Amerika'nın "Yıldızlar Savaşı
6. projesine karşı sağlıklı bir alternatif olabileceğini söyledi
7. Şevardnadze Kabil'e gitti
8. Egeli ve Bursalı tütün üreticileri Özal'ı eleştiriyor
9. Reno marka otomobilin fiyatı artırıldı
10. 31 Aralık 1987'ye kadar B.Avrupaya toplam 316 tane orta menzilli nükleer roket yerleştirildi
11. Yunanistan hükümeti sözcüsü, ülkesine atom silahlarının yerleştirilmesinin söz konusu olamayacağını söyledi
12. ABD'nin Ortak Pazar ülkelerinden ithal mallarına uygulamak istediği gümrük vergisi artışları, AET ülkeleri arasında sert tepkile
13. re yolaçtı
14. Kontadora Grubu ile Lima Grubu üyesi ülkelerin Dış. Bakanları, Ocak ayının ortalarından itibaren Honduras ve Nikaragua arasındaki sınır bölgeleri gezerek, O.Amerika'da barış ve istikrarı sağlamak için yeni bir girişimde bulunmayı kararlaştırdılar
- 17.

GÜNÜN YORUMU:

Yazan: Kem. ~~Merk~~. Spiker: Nec.

Başlığı: Türban sorununun ardında yatanlar

Konusu:

Y A Z I L A R:

Yazan:

Spiker:

1. Sovyet ülkesi, Sovyet yaşamı programı (Haz. Yeni Dünya Parti Grubu
2. Spk: Yav. ve Den.
- 3.

"TKP'nin Sesi"

Haberler:

1

6 Ocak 82

--- İnançlarına ve kıyafetlerine yönelen yasaklamalara karşı çıkan dindar öğrenciler anti-demokratik baskıları protesto için, açlık grevine başladılar. Öğrenci düşmanı YÖK'ün, bütün üniversitelere "başörtülü öğrencileri derse almama" talimatı göndermesine karşı çıkan ^{nden} ~~açlık grevine başlayan~~ İstanbul Üniversitesi/ ~~öğrencisi~~ bir grup, erkek öğrenci, (yasaklama kararını protesto eden kız öğrencileri desteklediklerini belirttiler. "Hem okumak, hem de başımızı örtmek istiyoruz" diyen kız öğrenciler ise eylemlerini sürdürüyorlar. Cumhurbaşkanına, Meclis Başkanına ve siyasi parti ~~lider~~ yöneticilerine telgraflar çeken kız öğrenciler, başörtüsüne konan yasağın kaldırılmasını istediler. Bu arada açlık grevindeki erkek öğrencileri ziyaret eden bir grup kız öğrenci de, grevcilere çiçek verdi.

Öte yandan Cumhurbaşkanı Kenan Evren, başörtülü öğrencilerin

Cumhurbaşkanının derslere alınmaması emrini ~~vinelerken~~,/Adana'da yapılacak rektörler toplantısına ~~ba~~ katılarak, başörtüsü yasağına ilişkin bir kararın alınmasını isteyeceği açıklandı.

Başbakan Özal ve ANAP Genel Başkan yardımcısı Mehmet Keçeciler ise öğrencilerin isteklerini siyasi istismar konusu yapmaya devam ediyorlar. Özal ve Keçeciler, başörtüsünün yasak olmadığını, takanların da kendileri tarafından destekleneceğini ~~açıklıyor~~ öne sürerek, konuyla ilgili tartışmaların büyütülmesine çalışıyorlar. Mehmet Keçeciler'in "gerekirse başörtüsünü ~~zorunlu~~ ^{kovsunda} ~~hale getiren~~ yasa çıkarırız" şeklindeki sözleri ise kamuoyunda tepkiyle karşılanmış bulunuyor.

Tup için

DD. bu konudaki yorumlarını
haberleşiminden sonra ^{tekrar} ~~tekrar~~ ^{etkinleştir}

--- Amerikan Dışışleri Bakanı Corc Şults, 1988 yılı için Türkiye'ye yapılacak ~~askeri~~ yardımın 913 milyon dolar olarak istenmesinin kararlaştırıldığını açıkladı. Şults, bu yardımın 788 milyon dolarının askeri, 125 milyon dolarının da ekonomik olacağını söyledi! Bilindiği gibi 1987 yılı yardımı için ~~askeri~~ Amerikan yönetimi 790 milyon dolarlık yardım talebinde bulunmuş, ancak bu miktar Kongre tarafından 490 milyon dolara indirilmişti.

Politik gözlemciler, Amerikan dış yardım programında Türkiye'ye yapılacak yardım miktarının önceden açıklanmasının, Savunma İşbirliği Anlaşması'nın imzalanmasıyla bağlı olduğuna dikkat çekiyorlar. Önümüzdeki günlerde Dışışleri Bakanı Halefoğlu'nun Vaşington'a giderek anlaşmayı bir beş yıl daha uzatma konusunda imza atacağını hatırlatan gözlemçiler, Amerikan ~~Dışışleri Bakanı~~ tarafının

da dış yardım miktarını açıklayarak, anlaşmayla ilgili en önemli taahhüdünü yerine getirmiş ~~alanın~~ olduğunu iddia edeceğine işaret ediyorlar. Hatırlanacağı gibi SİA'nin beş yıl daha uzatılmasıyla Türkiye büyük bir yük altına girerken, Amerikan tarafı ~~"yardımı arttırmayı önermek"~~ "yapılacak yardımın artırılması için kongreye öneride bulunma" sözü vermişti. Gözlemciler, Regin yönetimi tarafından önerilen 913 milyon dolarlık yardımın Amerikan kongresinde azaltılmasının kesin olduğuna dikkat çekerek, SİA'nin ~~ulusal çıkarlarına ve denli aykırı olduğunun bir kez daha ortaya çıktığını belirtiyorlar~~ konusunda verilen sözlerin bile hiçbir değerinin olmadığını vurguluyorlar.

6.1.1987-41/-

5

X

V

-----Amerikan Cumhurbaşkanı Regin, 1 Ekim'de başlayacak olan 1988 mali yılı bütçe~~2~~ tasarısını Kongreye sundu. Tasarı, toplam 1 trilyon 200 milyon dolarlık bir bütçe öngörüyor. Yeni bütçede de en büyük pay, 312 milyar dolarla, Pentagon için öngörülüyor. Enerji Bakanlığının bütçesi ^{nel} gelen olarak azaltılmış olmasına karşın, bu bakanlığın bütçesinden yaklaşık 8 milyar dolar da silahlanma harcamalarına akacak. Bunlar en başta nükleer denemeler ve atom silahlarıyla ilgili programlara gidecek. "Yıldızlar Savaşı" projesi için 5 milyar 200 milyon dolar öngörülüyor. Savunma Bakanlığı-Pentagonun ve kimi öteki bakanlıklardan akacak paraların toplamı olarak 1988 mali yılında Birleşik Amerikada silahlanma için, 1987 bütçesinde ^{kinden} ~~10 milyar~~ yaklaşık 22 milyar dolar daha fazla öngörülüyor.

Nikaraguaya karşı ilan edilmemiş savaşı sürdürmek için kullanılan kar-
şıdevrimci Kontralara 1988 mali yılı bütçesinden 105 milyon dolar ay-
rılmasını isteyen Cumhurbaşkanı Regin,bütçe açığının 108 milyar dolara
indirilmesini vaadediyor.Regin hükümetinin 1988 mali yılı bütçe tasarı-
sında silahlanma harcamalarının artırılabilmesi ve bütçe açığının azal-
tılabilmesi için,sivil alanlarla ilgili harcamalarda yaklaşık 40 milya^r
dolarlık kısıtlama öngörülüyor.Sağlık,eğitim,konut ve benzeri sosyal
alanlara böylece yeni bir darbe indiriliyor.Bundan en çok,35 milyonu
aşan en fakir kesimler ve ~~yoksul~~ yardıma muhtaç Amerikalılar zarar göre-
cek.

-----Sovyetler Birliği Başbakanı Rijkov,uzayda barışçı işbirliğinin,Amerikanın "Yıldızlar Savaşı" projesine karşı sağlıklı bir alternatif olabileceğini söyledi.Sovyet TASS Ajansına bir demeç veren Rijkov,BM Genel Sekreteri KueIyara,uzayın silahlandırılmasını önlemek ve uzayın barışçı amaçlarla kullanılması için/uluslararası işbirliğini geliştirmek amacıyla somut bir programı içeren bir mesaj ilettiğini açıkladı.Sovyet Başbakanı Rijkov,bu programın temel öğelerini²,SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov'un Hindistan parlamentosunda açıkladığı önerilerin oluşturduğunu kaydetti.Sovyetler Birliğinin,uzaycılıkta önde gelen ülkele~~xx~~rin desteğiyle Uluslararası Uzaycılık Merkezi kurulmasını önermiş olduğunu hatırlatan Rijkov,bunun uzay barışını kurmak için önemli bir temel taşı olabileceğini söyledi.Rijkov şöyle dedi:

--"Sovyetler Birliği,uzay konusunda barışçı araştırmaların sonuçlarını paylaşmaya hazırdır.Ülkemiz,başka devletlerin barışçı araştırma amaçlı uzay araşları için ^{Kendi} taşıyıcı roket ve atış tesislerini bu konuda hizmete açmaya hazırdır.Bu konuda siparişler,ticari anlaşmalar biçiminde gerçekleştirilebilir.S.Birliği bu konuda gelişmekte olan ülkelere öncelikler tanımaya ~~de~~ hazırdır.Sovyetler Birliği ayrıca,bu ülkelerin siparişleriyle ilgili her çeşit güvence vermeye de hazırdır..."

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAşTIRMA VAKFI

-----Afganistan yönetiminin çağrılısı olarak Kabile giden Sovyetler
ve
Birliği Dışişleri Bakanı Şevardnadze ~~iki~~ SBKP MK Sekreteri Dobrinin ile
Afganistan Demokratik Halk Partisi ve hükümet ~~yakıkk~~ yetkilileri arasın-
da pazartesi günü başlayan resmi görüşmelerin sürdüğü bildiriliyor. Afga-
nistan Demokratik Halk Partisi genel sekreteri Muhammed Necip. Sovyet
heyeti onuruna verdiği yemekte, Afgan-Sovyet dostluk ve işbirliği ilişki-
lerinin ve Sovyet yardımlarının, ülkesinin kalkınması açısından taşıdığı
önemi vurguladı ve S. Birliğine, ülkenin savunmasında gösterdiği enternas-
yonalist dayanışmadan ötürü teşekkür etti.

Öte yandan, Afganistan Devrim Konseyi başkanı Hacı Muhammed Saygani,
Bahtiyar eyaletinde Olağanüstü Ulusal Barışma Komisyonu üyeleriyle bir
görüşme yaptı. Ülkede kan dökülmesine son verilmesi, iç barışın sağlanması
için çalışacak, köy ve kasabalardaki özel komisyonların faaliyetleri, gö-
rüşmelerin ana konusunu oluşturdu. Bilindiği gibi, Afganistan Demokratik

Halk Partisi MK'nin olağanüstü Plenumunda, 15 Ocaktan itibaren 6 aylık ateşkes kararı alınmış, genel af uygulanması, iç barışın sağlanması amacıyla ulusal birlik hükümeti kurulması yolunda çalışmalara başlanması, karara bağlanmıştı. Daha sonra Devrim Konseyi^{bu} kararları onaylamış ve Ulusal Barışma Yüksek Komisyonu kurularak, yerel düzeyde de görüşmeleri yürütecek özel komisyonlar kurulmasına başlanmıştı.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARASTIRMA VAKFI
TÜSTAV

--- Tekel tarafından Ege ekici tütün piyasasında satın alınan tütünlerin teslimine başlanırken, ~~marketlerde~~ ürünlerini satamayan üreticiler ~~da~~ sorunlarının çözümünü bekliyor. Egeli tütün üreticileri, bu yıl yerli ve yabancı tüccarın yeterli alım yapmadığını, tekeli'nin de tütün alım miktarını aniden düşürmesinin, üreticilerin büyük çoğunluğunu perişan ettiğini belirtiyorlar ve "ürün elimizde kaldı, satamazsak çürüyecek. Yetkililer ise bekleyin" diyorlar.

~~Bekleyin~~ Gırtlığa kadar borçlu iken nasıl bekleriz?" diyorlar.

--- Bursalı tütün üreticileri de Marmara ekici tütün piyasasının erken açılması yolunda Özal hükümetinin aldığı kararı sert biçimde eleştirdiler. Gönüllü muhabirimiz Ali Yavuz'un bildirdiğine göre, tütün üreticileri, piyasanın erken açılmasının tütüncülüğe darbe

söyle diyor:

olacağını belirtiyorlar. Üreticiler/"tarladan toplandıktan sonra askıya çıkartılan tütünün tava gelmesi için beklemek gerek, oysa piyasa erken açıldığında, teslim için tütünü su atarak tavlama gerekecek ki bu da kalitenin ~~artması~~ öldürülmesi demektir. Bu durum hem üreticinin hem de Tekel'in zararına olacak ve üreticiyi tüccarın ellerine düşürecektir. " Bu yıl Şubat ayında açılması kararlaştırılan Marmara Ekici Tütün Piyasasının her yıl ki gibi yine Nisan ayında açılması isteniyor.

--- ~~Demir~~ Yeni yılın ilk günlerinde demir çelik ürünlerine yapılan zamlar etkisini göstermeye başladı ve Reno marka otomobil'in ~~fiyat~~ fiyatı artırıldı. Otomobil fiyatlarına yapılan zamların, beyaz eşya olarak bilinen buzdolabı, çamaşır makinesi ve fırın gibi elektrikli ev aletlerinin izlemesi bekleniyor. Bilindiği gibi, demir çelik ürünlerinin fiyatları, yüzde ~~12~~ 10 ile yüzde 18 oranında zam görmüştü.

-----NATO'nun Brüksel karargahından yapılan bir açıklamaya göre, 31 Aralık 1986'ya kadar Batı Avrupaya toplam 316 tane orta menzilli nükleer roket yerleştirildi. ~~Bunlardan~~ 108 tane Pörşing-2 roketiyle 208 tane Kruyz roketi Federal Almanyaya, İngiltere, İtalya ve Belçikaya yerleştirilmiş bulunuyor. NATO'nun Aralık 1979 kararına göre, Batı Avrupaya toplam 572 orta menzilli nükleer roket yerleştirilmesi öngörülüyor.

TÜRKİYE SOSYAL
TÜSTAV
TARİH
ARŞİVİ
VAKFI

-----Yunanistan hükümet sözcüsü,Yunanistandaki atom silahlarının modernizasyonu ve yeni atom silahları yerleştirilmesinin söz konusu olamayacağını söyledi.Atinada bir açıklama yapan hükümet sözcüsü,Kuzey Atlantik Paktının güney-doğu kanadına büyük miktarda yeni atom silahları yerleştirilmesi yönündeki NATO-planını Yunanistan hükümetinin kabul etmediğini anımsatarak,"Yunanistan hükümetinin bu konudaki tutumu açık ve kesindir.Ne yeni nükleer silahların konması,nede eskilerinin modernleştirilmesi söz konusu olamaz"dedi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

-----Birleşik Amerikanın Ortak Pazar ülkelerinden ithal mallarına uygulamak istediği gümrük vergisi artışları AET ülkeleri arasında sert tepkilere yolaçıyor. Amerikan hükümeti geçen hafta salı günü Ortak Pazar ülkelerinden değişik meyve, sebze ve ^{malvariller ve alkollü içkiler} sütlu ürünler/ithali için şimdiye kadar aldığı yüzde 15 ila 20 arasındaki gümrük vergisini yüzde 200 oranında artırmayı kararlaştırmıştı. Amerikan yönetimi, bu önlemi İspanya ile Portekiz'in AET'ye girmesi sonucu Amerikan tarım üreticilerinin uğradığı zararları kapatmak için aldığını ileri sürerken, Ortak Pazarın Brüksel'deki merkezinde 30 Ocak günü yürürlüğe girmesi öngörülen bu kararın kaldırılması için girişimler görüşülüyor. Bir yandan politik kanallardan Regin yönetimi uyarılırken, öte yandan Amerikanın buğday, pirinç ve mısır unu gibi ihraç mallarına yüksek gümrük vergisi getirilmesi için olanaklar üzerinde duruluyor. Bilindiği gibi, Amerikan yöneti-

12

A

mi bundan bir süre önce de, Federal Almanya ve İsviçreden üretim aracı
üreten makima ithalini ^(in kısıtlanmasını) ~~yüksek kotalar uygulanmasına~~ kararlaştırmıştı.
Amerikan yönetiminin son kararıyla AET ile ABD arasındaki ticaret an-
laşmazlıklarının, açık bir ticaret savaşına dönüşmekte olduğu belirtili-
yor. ^{SİZ} ~~Fran~~ Başbakanlık sözcüsünün yayınladığı ~~bir~~ bildiride, Amerikanın
aldığı kararlar, kabul edilmez bir girişim olarak nitelenirken, Hollanda
ve Belçika hükümetleri de Regın yönetiminin himayeci önlemlerine karşı
etkin kararlar alınmasını istedi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA YAKELI

-----Kontadora Grubu ile Lima Grubu üyesi ülkelerin dışişleri bakanları, Ocak ayının ortalarından itibaren Honduras ile Nikaragua arasındaki sınır bölgeleri gezerek, Orta Amerikada barış ve istikrarı sağlamak için yeni bir girişimde bulunmayı kararlaştırdılar. Meksika'nın girişimi üzerine 8 Ocak 1983'de oluşturulan Kontadora Grubunun kuruluşunun 4. yıl dönümü dolayısıyla Meksika'nın başkentinde toplanan dışişleri bakanları, daha sonra yeni bir toplantıda, söz konusu gezilerin sonuçlarını değerlendirecek ve kimi yeni önlemleri görüşecekler.

Bilindiği gibi, Orta Amerikada barış için önemli girişimlerde bulunan Kontadora Grubu, ~~bu ülkelerin~~ Meksika, Panama, Kolombiya ve Venezuela adasındaki dışişleri bakanlarının, Panamanın Pasifik kıyısındaki Kontadora kentinde yaptıkları toplantı sonucunda kurulmuştu. Bu ülkeler 4 yıldır yoğun barışçı çalışmalar yürütmüş ve Orta Amerikada barış ve işbirliği için

bir anlaşma metni hazırlamış bulunuyor. Nikaraguadaki Sandinist hükümet daha 1984 yılında bu belgeyi imzalamaya hazır olduğunu duyurdu ~~bulunuyor~~. Öteki Orta Amerika ülkeleri Guatemala, Salvador, Honduras ve Kostari-
ka, 1985 Haziran ayında daha da geliştirilerek yayınlanan anlaşma tarası-
sını imzalamayı, en başta Amerikan yönetiminin baskısı sonucu, reddediyor.
Kontadora Grubunun barışçı çabalarını desteklemek için 1985'de, Perunun
başkenti Lima'da Arjantin, Brezilya, Peru ve Uruguay, ~~Peru~~ ^{in katıldığı, Lima} Grubuna oluş-
turuldu. ^{in anlaşması} Böylece Orta Amerikada barış, dış müdahalelere son verilmesi,
yabancı üslerin kaldırılması için mücadele, yeni bir aşamaya yükselmiş
oldu. Kontadora ve Lima Gruplarında yer alan 8 ülke, ^{de} Latin Amerika nüfusu-
nun yaklaşık yüzde 90'ı yaşıyor.

-----Sovyetler Birliğinde,aşırı alkol kullanımına karşı alınan önlemlerin sağladığı yararların,devlet bütçesinin alkollü içki satışlarının kısıtlanmasından yitirdiği gelirlerden daha fazla olduğunu açıklandı.Moskovada yayınlanan bir rapora göre,geçen yılın Ocak-Eylül ayları arasında,bir önceki yılın aynı dönemine oranla alkollü içki kullanımında yüzde 40 ~~azalış~~ dolayında azalma oldu.Bunun sonucunda adi suçlarda yüzde 25 ve trafik kazalarında yüzde 20 azalma oldu.Bilindiği gibi,Sovyetler Birliğinde 1985 yılının ilkbaharında aşırı içki kullanımına karşı ciddi önlemler alınmıştı.Uzmanların kanısına göre,bu önlemler,öteki alanlarda alınan önlemlerle birlikte,geçen yıl sağlanan ekonomik başarılarda önemli bir rol oynadı.

---D.D. şimdi de "Hicretin 14.yüzyılını barış,dostluk yüzyılına
çevirelim"başlıklı Yücel Fevzioğlu'nun Sovyetler Birliği izlenim-
lerinden bir bölüm okuyalım.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

"Türban sorunu altında yatanlar"

Bugün sokaktan geçen herhangi bir yurttaşı ~~gavirsinezi~~ çevirseniz ve " Türkiye'nin gündemindeki bir numaralı konu nedir" diye sorsanız, sanırız büyük olasılıkla "Türban sorunu" ~~yanıtlanılabilecektir~~ diyecektir, dd.

Neredeyse
Niye böyle demesin ki ? ⁽ⁱⁿ⁾ Tüm basın bu konuyu manşete çekiyor. Cumhurbaşkanı, ~~başbakan~~, ⁽ⁱⁿ⁾ bakanlardan YÖK başkanına kadar herkes bu konuyu konuşuyor, konuşulması için herşeyi yapıyor.

Ülkenin başka hiçbir sorunu kalmadı mı ? diye soranlar da var, dd, ve haklıdırlar da. Özal'ın tüm balonlarına karşın, artan işsizlik ve yoksulluk ~~herkesi~~ herkesi giderek daha fazla etkiliyor. Cumhuriyet gazatesinde yer alan bir araştırmamanın sonuçlarına göre, ailelerin çoğunluğu geleceğe karamsar bakıyorlar. Keyfilik, ülke yönetiminin olağan biçimi haline ~~getirilmiş~~ getirilmiş durumda. Ve dahası, içeriği gizli tutulan ek mektupla, yine içeriği gizli, ama

sonuçlarının Türkiye'yi bir felakete sürükleyebileceği konusunda kimsenin kuşkusu bulunmadığı SİA adlı ihanet anlaşması oldu bitti ile uzatılıyor.

Bu durumda, ~~Evrenler, Özal'lar, halka~~ gerçek sorunları halktan gizlemek için ~~Q~~ yok çikita muz, yok Süleymanoğlu gibi konuları tüketen Evrenler, Özal'lar şimdi de türban sorununu dillerine doladılar" diyenlere hak vermemek elde mi ?

Böyle de olsa, konu üzerinde biraz durmak ~~da~~ yarar var dđ.

Çünkü sonuçta, bu, ülkede demokrasinin olmamasının bizi nerelere sürüklediğini, ~~Evrenlerin~~ ⁿÖzalların altı yıllık, ~~iktidarlarxxx~~ ~~mutlak iktidarlarınınxxx~~ mutlak iktidarlarının Türkiye'yi nerelere getirdiğinin görülmesi ~~şerhindenxxx~~ ile yakından bağlıdır.

Hemen baştan belirtelim ki, konuya "türban serbest mi olsun, yoksa olmasın mı " gibi basit bir ikilem çerçevesinde yaklaşmak ve

yanıt aramak, hiçkimseyi, hiçbiriye götürmez. Ka

Bu bakımdan önce şil soru sorulmalı ve yanıtı net olarak ~~verilmelidir~~ 12 Eylül darbesi öncesindeki Türkiye'de, nin, şu ya da bu, herhangi bir döneminde türban sorunu diye bir sorun ~~neden Türkiye tarihinin başka hiçbir~~ var mıydı ? Bu konu nasıl oluyorda, 12 Eylül Türkiye sinde, ~~1987~~ ortaya ~~atılabiliyor~~ ? . Bu konu, neden , nasıl oluyor da, Türkiye cumhuriyetinin altmış küsur yıllık tarihinin başka bir döneminde değil de, 12 Eylül Türkiyesinde böylesine ortaya sürülebiliyor ?

Eğer, bugün, altmış ~~xxx~~ küsur yıllık cumhuriyet ~~xxjixkxx~~jiminde
laik bir cumhuriyet olarak~~x~~olarak kurulan Türkiye'de , bir kısım
yüksek öğrenim gören bir kısım genç kız, türban takmak, ^{istiyor,}~~başlarını~~
~~ör~~ istiyor, başlarını örtmeyi bir zorunluluk olarak görüyorlarsa,
bunun gerekliliğine nasıl inandılar? Bu inançlarını nerede kazandı-
lar ?

~~gerekkenler~~
~~Bunaxıyınılıxvermesixgerekkenler~~ başlıx ~~xınnnnılarınxkafa~~
Sorum bu boyutlara nasıl ulaştı ?

Ülkede, 12 Eylül rejiminin neden olduğu, sosyal, kültürel, ahlak-
sal yıkım ortamında, dine, giderek, tarikatlara sığınma eğilimleri
gözle görülür hal almıştır. Ülkenin bugününden ve geleceğinden kaygı
duyan insanların, uygar toplumlara özgü sınıf mücadelesinde yer ~~alm~~
almak, ahlaqsızlığın başlıca nedeni olan işsizliğe karşı grevlerle,
pahalılığa karşı ^{yöke karşı yavaş ve devamlı} mitinglerle, utanç verici pornografik yayınlara
karşı haysiyetli ve hür bir basın için mücadele etmek yerine,
Şüleymancı, Ticani, Nurcu ve benzeri tarikatların kucagina sürüklen-
de, Evrenlerin, Özal'ların sorumluluğu ~~hiçkimsenin~~ ^{hiçkimsenin} ~~olmadığınd~~
~~meğerinin~~ ^{nedir} nedir?
herkesten fazladır.

Din derslerini okullara zorunlu ders olarak koydular. Ortaöğrenim
ve yüksek öğrenim kurumlarında kütüphaneden önce mescitlerin açıl-
masını teşvik ettiler. Bugün 12 Eylül Türkiyesinde, 2bin 168

lisede, 900 bine yakın öğrenci okurken, ~~imam hatiplilerinden~~
715 imam hatip okulunda tam 221 bin öğrenci var, yani ortaöğretimde
her beş ~~ör~~ öğrenciden biri, imam ~~ta~~ hatibe kayıtlı. Öte yandan,
resmi verilere göre, orta ve lise düzeyinde toplam 7 bin 193
okul ~~varken~~ olmasına karşın, ~~xdniyax~~ diyanet işlerine bağlı
tam 3900 din amaçlı kursta ^{10 bin} ~~100 bin~~ üzerinde öğrenci bulunuyor.
~~Denetim dışı~~ Ayrıca denetim dışı 10 binin üzerinde dinsel amaçlı
kurs faaliyet yürütüyor. Devlet, ancak 80 bin öğrenciye yurtlarda
barınma olanağı sağlarken, çeşitli tarikatların açmış olduğu
yurtlarda 150 binin üzerinde öğrenci bulunduğu belirtiliyor.

~~Militarist~~ ^{Yine} ~~generaller~~. Lise kitaplarında ^{modern} ~~modern~~ bilimin
tartışmasız ~~kakı~~ kanıtladığı gerçekler, ^{kaldırıldı} ~~insanını~~ yaratılışına
~~ilgisiz~~ ilişkin dinsel ~~varsayımlar~~ inanışlar geçirildi ^{di}.
Ortaöğretim kurumları, ^{adana} üniversiteler, ^{den} aydın görüşlü öğretmen
ve öğretim görevlilerinden ~~temizlen~~ uzaklaştırıldı, yerlerine

~~gidiş~~ çağdaş gelişmelerden, bilimden nasibini almamış, ~~tek işi~~ gençlerin bilime susamışlığına, kendi darkafalı, çağdışı görüşlerini şerbet diye sunmayı iş edinmiş karanlık unsurlar dolduruldu.

Militarist generallerⁱⁿ/anayasa oylamasında, tarikatliderleri ile pazarlığa oturdukları ~~kamusal~~ artık kamuoyunda konuşuluyor. Özal ise, Bingöl'de olduğu gibi herkesin gözleri önünde törenlerle oy istemek için ~~tarikat şeyhlerinden~~ oy istemek tarikat şeyhlerinin ellerini öpmeye ~~gittik~~ gidiyor. görmezden gelerek

İşte bu durumda, ^{Evrrenler Özal'ın gibi} dd, ~~asıl sorumluları gizleyip~~, kendi inanış-
4 inançları doğrultusunda baş|arını örtmek isteyen genç kızları hedef seçmek, onlara yüklenmek ne kadar doğrudur ?

Sorun, hiç bir zaman başını örtmek ya da örtmemek sorunu değildir.

Önemli olan insanların kafalarının içindekilerdir. Bundan ötesi, Evrenlerin, Özal'ların istediği oyuna düşmek olur.

İnsanların inançları nedeniyle, aşağılanmasına, antidemokratik

baskılara uğratılmasına, her zaman karşı çıkmak gerekir.~~Komün~~
açısından
Biz komünistler~~exgörs~~, Barış ve Ulusal demokrasi programımızda da
açıkça belirtildiği gibi, "Demokrasi için, dindarlar üzerinde hiçbir
baskı uygulanmaması, dindarların inançları, ibadetleri, kıyafetleri,
dünya görüşleri nedeniyle aşağılanmaması, din ve ~~ex~~ vicdan özgür-
lüğünün eksiksiz sağlanması, dindarların hiçbir ayırımı~~ex~~ cılığa
hedef olmaması zorunludur."

Açık ki, böylesi bir hedefe, demokrasiye varmak için, vicdan ve
düşünce özgürlüğünün olduğu, yurttaşların dinsel inançlarının
politik istismar konusu yapılmasına son verildiği bir Türkiye
için, gerçekten laik~~birxxx~~ demokratik, laik bir Türkiye için,
dinsel
dindar~~xxx~~ inançları güçlü olsun, olmasın tüm yurttaşların, Evren-
Özal rejimine birlikte ~~çıkma~~ karşı çıkması, güçlerini birleştirme-
si zorunludur.

Ama sorun bununla bitmiyor dd. Biliyorsunuz, amaçlı olarak kışkırtılan trsan tartışmasının ardından, ~~bir grup~~ yüksek öğrenim gören ~~bir~~ kızlı erkekli bir grup genç, inançları ve kıyafetleri nedeniyle kendilerine baskı yapılmaması istemiyle, bir dizi imza ve telgraf kampanyasına giriştiler. ~~Bir~~ İstanbul'da bir de açlık grevi başlatmış bulunuyorlar. Bu eylemlerin ilan edilen amacı, kendilerine yönelik antidemokratik baskıların,..
~~xx~~ Bu gençler, amaçlarınının, kendilerine inançları ve ~~kıyfa~~ kıyafetleri nedeniyle, baskı yapılmasını protesto etmek olduğunu açıkladılar.

Onları bu amaçları doğrultusunda desteklemek, ve yalnız bu konuda değil, ~~niversitelerde~~ YK'n tüm antidemokratik uygulamalarına karşı, ülkede rejimin tüm antidemokratik baskılarına karşı verilmekte olan mücadelede de, aktif tutum almayaxırmakxx, bu yolda girişilen eylemdekatiilmaya ıgırmak ~~nemlidir~~xx

Açık ki, onların bu amaçları doğrultusunda desteklemek gerekiyor.
~~Yalnızca destek beklemek~~ Yalnız Onlarla dayanışma içinde olduğu,
~~halkın hakları için~~ antidemokratik baskılara son verilmesi
istemlerinin desteklendiğini belirtmek, ~~çünkü~~ onları,
yalnız bu konuda değil, üniversitelerde YÖK'ün tüm antidemokratik
uygulamalarına karşı , ülkede rejimin tüm antidemokratik uygulama-
larına karşı verilmekte olan mücadeleye aktif katılmaya çağırmanın,
~~Onları bu doğrultuda~~ ~~verilen~~ girişilen eylemlere aktif destek
vermeyi da yolunu açacaktır.

Evrenleri ve Özel'lerini ~~karşı karşıya~~, ~~karşı~~ ~~halkın~~
tek başına rejimi korkutan ~~şu~~ ya da bu değil, karşıtlarının ~~dayanışma~~ içine
girmesi, güçlerini birleştirmesidir. ~~En~~ ~~antidemokratik~~
Bu diktatörlüğe son vermenin yolu da, rejimin böl ve birbirine kırdır
oyunlarını bozmaktan, vicdan ve düşünce özgürlüğü isteyen tüm
kesimlerin güçlerini birleştirmesinden geçiyor.

(Program müziği)

İyi günler değerli dinleyiciler. Bugün ilk kez yayınlanmaya başlayan ^{duyuru} "Sovyet ülkesi, Sovyet yaşamı" adlı programımızda önce programımız üzerine bir açıklama, ardından "Sovyet ülkesi üzerine birçift sözümüz var" ve "Komşular dost olmalıdır" başlıklı yazılarımızı, son olarak da "Soru-Cevap Köşesi"nde Sovyet milletvekilleriyle ilgili bir çalışmamızı dinleyebilirsiniz.

(Tekrar program müziğinden bir bölüm)

("Merhaba" yazısı)

(Müzik)

("Sovyet ülkesi üzerine..." yazısı)

(Müzik)

("Komşular dost olmalıdır" yazısı)

() Müzik - Zaman sorunu varsa verilmeyebilir)

("Soru-Cevap Köşesi" anonsu ve kısa müziği)

Türkiye'nin Sesi Radyosunda

Sevgili dinleyiciler, Her "Sovyet ülkesi, Sovyet yaşamı" programının son yarısında soru ve cevaplarla ele alacağımız bir konu olacak. Bugünkü ilk "Soru-Cevap" köşemizde Sovyet milletvekilleri üzerine sorular soracak, cevaplarını vereceğiz.

("Sovyet milletvekili" yazısı)

(Zaman sorunu yoksa sf. 4'deki üçüncü sorudan önce kısa bir müzik konulabilir.)

MERHABA!

6. 7. 8'x

Sevgili dinleyiciler, " Sovyet ülkesi, Sovyet yaşamı " adlı programımızdan ilk kez selamlıyoruz sizleri.

Amacımız sizlerle, iki haftada bir 20 dakikalık beraberliğimiz sırasındaSovyetler Birliği'ni daha iyi tanıtabilmektir. Onun ekonomik, sosyal, politik ve kültürel kazanımlarını, barışçı dış politikasını daha iyi ortaya koyabilmektir.

Programımız 1987 yılının sonuna dek sürecektir. Biliyorsunuz bu yıl Büyük Ekim sosyalist devriminin 70 yaşına basacağı yıldır. İşte bu nedenle dünya ölçüsünde "sosyalizm mi kapitalizm mi?" sorusu daha yakıcı olarak gündeme gelecektir bütün bir yıl boyunca. Gericilik kimbilir neler uyduracaktır yine sosyalizmi karalamak için.

Bizim onlara karşı tek bir silahımız vardır: Gerçekler! Gerçekleri anlatarak göstereceğiz ki, sosyalizm kapitalizmden bin kat daha üstün bir düzendir. Amacımız budur. Kavay^{ise} Sığındır.

Programımız üzerine görüşlerinizi, eleştirilerinizi, önerilerinizi ve sorularınıza bekliyoruz.

"Sovyet ülkesi, Sovyet yaşamı" adlı programımızın ilk dizisinden tüm dinleyicilerimize, bir kez daha : Merhaba !

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

SOVYET MİLLETVEKİLİ

SORU: SSCB'de milletvekilliği görevine kim, nasıl aday olabilir ve seçilebilir?

YANIT: Sovyet vatandaşı olup 18 yaşını doldurmuş her kişi milletvekili seçilebilir. SSCB Yüksek Sovyeti için ise yaş sınırı 21'dir.

Burjuva demokrasilerinde milletvekili aday adayını çoğunlukla cep dolgunluğu, eş-dost kayırması veya mafya tipi yöntemler belirler. Parlamenter kılıflı diktatörlüklerde ise kimlerin, nasıl aday adayı olduğu nu "Ankara'dan odun koysak kazanırız" diyen ANAP Ankara İl Başkanı çok iyi dile getirmektedir.

Sosyalist demokraside ise kimse kendi kendisini aday gösteremez. ^{Sönde ise adayları} Bu hak yalnızca SBKP, KOMSOMOL, Sendikalar, Kooperatifler gibi toplumsal-yığınsal örgütlerle, Emek Kollektifleri ve OrduBirliklerine

gaji ~~keluarga~~ ^{ses. dir.} ~~keluarga~~

tanınmıştır. Aday adayları, bu kurumların, seçim bölgesindeki çeşitli düzeylerdeki birimlerinin genel toplantılarında ileri sürülür. İleri sürülen adaylar üzerine çok yönlü tartışıldıktan sonra oylama yapılır. Çoğunluğun oyunu kazanan protokolle saptanır. Her birimden bu yolla seçilmiş aday adayları Seçimönu Toplantısında tek tek, bir kez daha incelenirler. Seçimönu Toplantısı belirtilen kurumların temsilcilerinin tüm seçim bölgesi çapında biraraya gelmesinden oluşur.

Sonuçta, tüm adaylar arasından herkesin desteklediği aday açıklanır. Diğerleri adaylıklarını ya kendileri çekerler yada önerildikleri örgütçe geri çekilirler. Yasalar aday sayısını kısıtlamamaktadır. ^{5 b'nde} ^{tanımlan-} ~~tanımlan-~~ Bununla birlikte, ^(oluşagelen) ^(toplumsal) pratik partili ve partisiz

lerin bloğunun her seçim bölgesinden tek aday belirlemesi geleneğini yaratmıştır.

Günümüzde burjuva demokrasilerinde seçimler büyük miktarlarda paraya malolan propoganda ve kampanyalara dayanır. Kısaca parayı verebilen, masrafların altından kalkabilen milletvekili olur.

Sosyalist demokraside adayların seçim propogandasını ve masraflarını devlet üstlenir. Tüm adaylara eşit propoganda olanağı sağlanır.

~~Varışgelmiskaz~~
SORU: Boylesine farklı koşullarda yapılan seçimlerin sonuçları da farklı olmayacaktır?

YANIT: Elbette. Bugün ABD Senatosundaki 100 senatör arasında birtek işçi bile yokken SSCB Yüksek Sovyeti'ndeki 1500 milletvekilinden 527'si işçidir. ABD Senato'sunda yalnızca iki kadın senatör varken

SSCB Yüksek Sovyeti üyelerinin üçte biri kadındır. ~~W~~ 30 yaşına kadarki genç milletvekillerinin oranı ^(se) %22'dir. ABD'de yaşayan pek çok ^{değişik} etnik grup, azınlıkların ^{ve} ulusların ^{on temsilcilerinin} Senato'da temsil edildiği ³¹⁾ ~~ni~~ görmezken SSCB Yüksek Sovyeti'nde 63 ulustan temsilci vardır.

SORU: Sovyet milletvekilini burjuva milletvekillerinden ayıran temel noktalar nelerdir?

YANIT: Herşeyden önce belirtmek gerekirkki, Sovyet milletvekili profesyonel politikacı değildir. Milletvekili seçildikten sonra, örneğin bizde olduğu gibi başkente yerleşip mesleğini bırakmaz, işinden ayrılmaz. Milletvekilliği meslek değil, yüksek ahlak ve bilinç gerektiren toplumsal bir görevdir. B

Bu yüzden Sovyet milletvekili görev karşılığı ücret, maaş almaz. Yalnızca milletvekilliği göreviyle ilgili olarak yaptığı harcamalar devletçe ödenir.

İkinci olarak göze çarpan farklılık Sovyet milletvekilinin seçim bölgesinde seçmenleriyle olan ilişkisinin biçim ve niteliğinin dedir. Milletvekili halkın dilek ve şikayetlerini dinleyip bunlara çözümler bulmak için düzenli olarak ~~halkı~~ kendisine devletçe sağlanan yerlerde ^{y. toplantılarla görüşür} ~~halkı kabul eder~~. Ayrıca bu düzenli kişisel kabullerin dışında sık sık seçmenlerle genel buluşmalar, toplantılar düzenlenir.

Milletvekilleri bu kişisel ve toplu buluşmalarda bir yandan halkın nabzını yoklar, bilgi alırlar, diğer yandan kendi çalışmalarını ve

Sovyetin genel çalışmaları hakkında halka bilgi verirler.

Görünüşte burju va demokrasilerinde de varolan, seçmenlerle bu iki yönlü ilişki SSCB'de anayasa ve yasalarla tanımlanmış olup milletvekillerinin kendi keyiflerine bağlı olmaktan çıkarılmıştır. Sovyet milletvekili ~~n a k a z~~ adı verilen ~~topla~~ seçmen^{lerin} isteklerini yerine getirmekle yasa önünde yükümlüdür. Yine yasalarca, çalışmalarının hesabını ~~s t ç ü t~~ adı verilen kitle~~stadi~~ toplantılarında vermesi gerektiği öngörülmüştür.

SORU: Sovyet seçmeninin isteklerinin yerine getirmeyen milletvekilini görevden alma hakkı olduğu doğru mu?

YANIT: Evet, doğrudur. Sovyet seçmeni bu hakkın yasalaştığı 1959'dan

bugüne değin 9 bin civarında milletvekilini görevinden almıştır. Hiçbir kapitalist ülkede olmayan bu demokratik hakkı Sovyet seçmeni nasıl kullanmakta, nasıl gerçekleştirmektedir? Bir örnekle açıklayalım: Diyelim ki, bir seçim bölgesinden bir milletvekili halkın istemlerini yerine getirmek için yeterli ~~çok~~ çalışma/göstermedi. Halk önünde çalışmaları üzerine hesap verirken bu duruma tatmin edici bir açıklama getiremedi.

Böyle bir durumda onu milletvekili adaylığına önermiş olan toplumsal örgütlerin, emek kolektifleriyle askeri birliklerin herhangi birisinin genel toplantısında sorun gündeme getirilir. Çoğunluk gerekli görürse, bu durum Prezidyuma bildirilir. Burada

iletilen bilginin ^{doğru ve gerinde} temellendirilmiş olduğuna karar verilirse seçim bölgesindeki toplumsal örgütlerin genel toplantılarına milletvekilinin görevden alınıp alınmamasını oylama yetkisi verilir. Çoğunluk görevden alınmasından yana oy ^{belli bir} verirse, bu durum saptanarak milletvekilinin üyesi olduğu Sovyet'in Yetki Komisyonu'na bildirilir. Yetki Komisyonuna düşen görev milletvekilini görevden almak için gerekli resmi işlemleri yapmaktır. Seçim bölgesinde ise yeni bir milletvekilinin seçimi için hazırlıklara derhal başlanır.

KOMŞULAR DOST OLMALIDIR

Ülkemiz kuzey komşusu Sovyetler Birliği'yle Atatürk'ün yaşadığı dönemde dosttu. Atatürk, Sovyet ülkesiyle dostluğu barışçı dış politikanın temel bir unsuru olarak görüyordu. Bugün Kemalizmi savunduğunu ileri sürenlerin pek çoğu Atatürk'ün Türk-Sovyet dostluğuna verdiği değeri unutturmaya çalışıyor. Ama başaramayacaklar. Komünistler, demokratlar, yurtseverler, gerçek Kemalistler Atatürk'ü dış politikada antisovyetizme yer olmadığını biliyorlar ve bu tarihsel gerçeği yığınlara açıklıyorlar.

Biz bu programımızda konuyla ilgili olarak Atatürk'ün kendi sözlerini aktaracağız. 20 Aralık 1921'de, Ukrayna Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti Büyükelçisi ve Kızıl Ordu Başkomutanı Frunze'nin resmi

güven belgesini kabul ederken yaptığı konuşmada Mustafa Kemal şöyle diyordu:

"En büyük tehlikelerin hayati menfaatlerimizi tehdit ettiği bir anda bile, Türkiye'nin Karadeniz'in öbür tarafında güvenilir dost ve müttefiklerinin varlığını hatırlayabileceği yolundaki sözlerinizi , Türk milleti ve Büyük Millet Meclisi namına memnuniyet ve teşekkürle nazarı dikkate almaktayım. Türk ordusunun asker, subay ve komutanları adına bir defa daha sizin şahsınızda genç ve muzaffer Kızıl Orduyu, onun cesur neferlerini, eşsiz subaylarını, sarsılmaz azimli bir enerji ve kararlılıkla donanmış yüksek rütbeli yöneticilerini selamlarım.

Kızıl Ordu gibi Türk ordusu da, mahvolmamak için yenmeye azmetmiş bir milletin bağımsızlık şerefini savunma gibi kutsal bir vazifeyi

büyük mahrimiyetlere rağmen yerine getirmeye mecbur kalmıştı. Haklı davanın ve adaletin nihai zaferine olan inanç bize galibiyeti kazandırdı. Sakarya muharebesinde zaferin elde edilmesi için yediden yetmişe şevkle çalışan Türk halkı ve Türk ordusu, Rusya, Ukrayna ve bütün doğu memleketlerinin hem savaş sırasında, hem de savaştan sonra gösterdikleri sevgi ve sempatiden bilhassa etkilenmişlerdir. ... Emperyalizmin en şiddetli hucumlarına mağruz kalan Türkler, Karadeniz'in öbür tarafında istilacıların yine aynı tamahkar heveslerine karşı mücadele eden halkların yaşadığını bilmekteydiler. Sovyet Rusya ve müttefiki Ukrayna ile aramızda sağlam bir dostluğun kurulmasında, memleketlerimizin ortak durumundan doğan duygular bilhassa yardımcı olmuştur. Hepimiz kati olarak eminiz ki, zor, fedakar ve şanlı bir mücadele sonucunda kendi kaderinin efendisi olma hakkını elde eden Rusya ve Ukrayna gibi, Türkiye de topraklarını yabancı esaretçilerden kurtaracak, tam ve hakiki bağımsızlığının bütün dünyaya kabul ettirecektir."

SOVYET ÜLKESİ ÜZERİNE BİR ÇİFT SÖZÜMÜZ VAR

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği dünyanın en büyük ülkesidir. Yüzölçümü, dünya karasının altıda birini kaplar. Ülkenin yaklaşık dörtte biri Avrupa'da, dörtte üçü Asya'dadır. Sovyetler Birliği'nin doğudan batıya genişliği on bin km kadardır. Riga'da güneş batarken, doğuda, Kuril adalarında ortalık aydınlanmaya başlar. Ülkenin kuzeyi ve güneyi arasındaki mesafe ise 4 ~~8~~ ⁵⁰⁰ bin km kadardır. Kuzeyde tohum ekilirken, güneyde ^{insanlar} orak biçmeye hazırlanırlar.

56'ın, nüfusu geçen yılın ortalarında 280 milyona ulaşmıştır. Çin ve Hindistan'dan sonra dünyada en fazla nüfusa sahip ülkedir. Başkent, nüfusu ^{yla} 9 milyona yaklaşan Moskova'dır.

15 cumhuriyeti bağrında birleştiren SSCB'de 130 ayrı dilde ko-

^{yada}
maşulur. Ulus, ırk, dil, din, ~~kadın~~, erkek ayrımı olmaksızın insanların
birbirlerine "yoldaş" dedikleri bir ülkedir Sovyetler Birliği. / Lenin'in
ülkesidir!

1917'nin Ekiminde dünyanın yazgısını değiştiren ilk sosyalist
devrimin gerçekleştiği, dünya gericiliğinin tüm çabalarına ve ekonomik
bilimsel, kültürel ^{olavale, bir temelden yola çıkmasına} geriliğine ^{ve kitlelerle gelmesini} karşı ayakta kalmasını (bilen bir ülke-
dir Sovyetler Birliği. Gelişme düzeyi açısından ileri kapitalist ülke-
lerden 50-100 yıl geriden işe başlayan, ancak bugün üretim ve teknoloji
pek çok alanında ön sıraya geçen, 70 yılda ulusal zenginliğini 50 kat
artırma mucizesini gerçekleştiren bir ülkedir. Uzay insanlığı ilk açan
Müttefikler
dır SSCB.

^{Sovyetler Birliği}
Ve SSCB daha kurulduğu günden başlayarak ^{bugüne} bugüne dek dünya barışı-

nın en kararlı savunucusudur. II. dünya savaşında insanlığı faşizmden kurtaran temel güç olan Sovyet ülkesi, bugün de dünya gericiğine karşı barış ve demokrasi güçlerinin güvenilir kalesidir.

~~Biz Türkiyeli ilerici, demokrat güçler, Ekim devriminin 70. yıl-~~
dönümünün kutlanacağı bu yılda şübelgiyi yükseltiyoruz: Reel sosyaliz-
mi daha iyi öğren, ^{alın} daha iyi tanı ^{alın} ! "Sovyet ülkesi, Sovyet yaşamı" programı
bu yolda tüm dinleyicilerinin ^{yaşları} gözünü, kulağını kuzeye, büyük komşumuz
Sovyetler Birliği'ne çevirerek, onu daha yakından tanıması için elin-
den geleni yapacaktır.